

IV. A tövégi mássalhangzó-csoport orrhangú előrészének kivetésével támadt tövváltozásokra példák: *int-* kezdeni, fogni vmihez: praes. *inteim, inti*; praet. *itsém, itsén, intés* | *khqnt-* találni: *khqntesém* találtam, *khqtsän* találtatok | *vunt-* leülni: *nqi vutné qrem* a napleszállás ideje | *kíns-* keresni: part. *kísné, kísp.*

MUNKÁCSI BERNÁT.

Sohan. Alexics a Nyr. XVII. 59. az oláhba átment *sohan, suhan* (= soha) szót a helyjelentő magyar *sohun*-ból magyarázza. Ezt a szót én is hallottam Szolnok-Dobokában, a honnan Alexics is idézi, még pedig én ikerszóvá erősítve is ismerem: *sohan-soháneşté* = soha, de soha, melyben az *-eşté* végzet ismert oláh módhatározó-képző. Nemrégiben Lőcsén tót gyerekektől is mintha hallottam volna ezt a szót, s utána nézvé a dolognak, kitűnt, hogy valóban használják a tótban, főképp a tót *nikda* (= soha) előtt erősítő járulékul, de az *n* a végén, főképp ha önállóan használják a szót, gyöngén hangzik. A tót alak tehát nem teljesen biztos ugyan, de a tanulság, mit eszembe villantott, így is megmarad, hogy t. i. az oláh *sohan* egy régi alakunkat őrizte meg, melyet a NySz. sem tud már felmutatni. S ez a *soha* időhatározónak eredetibb *-n* ragos alakja. Mert hogy az *-n* nem oláh elem, azt az *-eşté* képző mutatja, mely a pusztá tóhoz szokott járulni, s hogy az *-n* előtt *á*-nak kellett lenni, a *sárkány, sárgás, szállás* szók oláh alakja *sárkan, sárgaé, sálaş* bizonyítják, melyekben a magyar *á* az oláh hangsúly szótagjában nyílt *a* maradt.

Külömben már *a priori* is valószínű, hogy ha a zártabb hangzójú *hol* a tagadó szerkezetben leggazdagabb alakban, ragokban, hát a nyiltabbnak is lesz ott egy-két ragja. S ezen *-n* ragos alak segítségével az EhrC. *hogyhana* alakját is aligha helyesen nem magyarázzuk, ha felteszszük, hogy az *-n* rag eredetibb *-na* alakját őrzi: *hogyhána*. (V. ö. Simonyi, A magy. nyelv II. 290—1.)*

KALMÁR ELEK.

*) Valószínűbbnek tartom az én magyarázatomat, mely szerint a *hogyha* mellé itt a *na* indulatszó járult (MKszók. III. 148), mert csak a „mintha” jelentésű *hogyha* mellett fordul elő. Hasonló hangulatos járulékul a már ebben a „mintha, mintegy”-féle régi kifejezésben: *hogy már* (MKszók II. 137—8).

S. Zs.